

Datum
2018-10-08

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2018-813

Yttrande

Till
Kulturdepartementet

Remiss från Kulturdepartementet - Utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan KU2018/01543/RS

Yttrande

Utgångspunkten måste vara att alla barn och elever som har utsatts för kränkningar i skolan ska få snabb och effektiv hjälp. Ändringar i skollagstiftningen bör vara överensstämmande med slutsatser och förslag från skolkommissionen och den organisationsöversyn och övergripande översyn på tillsynssystemet som just nu genomförs.

Skyddet mot diskriminering på skolområdet behöver förstärkas

Malmö stad tillstyrker regeringens bedömning att bestämmelserna om diskriminering för de skollagsreglerade verksamheterna även fortsättningsvis ska finnas samlade i diskrimineringslagen.

Det finns en risk att praxis kring diskriminering, som de två tillsynsmyndigheterna kommer att utveckla, inte kommer att vara enhetlig. Eftersom samma händelse föreslås kunna utredas av båda myndigheterna, uppstår en situation där det är sannolikt att samma händelse kommer att utredas och bedömas på olika sätt beroende på vilken myndighet som utreder händelsen. Eftersom ingen av myndigheterna har tolkningsföreträde finns även farhågor i hur de två tillsynsmyndigheternas praxis ska harmoniseras. Vidare uppstår också en situation som möjliggör att en enskild först anmäler till den ena myndigheten och vid ej önskat utfall anmäler till den andra myndigheten. Detta kan innebära att samma ärende utreds mer än en gång, vilket bidrar till en ökad administrativ börda och ökade kostnader även för skolhuvudmännen och enskilda skolor.

I lagrådsremissen framhålls det att DO även fortsättningsvis ska ha en övergripande roll inom diskriminering. Att kunna ha denna övergripande roll kan försvåras när DO inte har tillsynsansvaret inom skolans område. Malmö stad tillstyrker bedömningen att diskrimineringsersättning inte bör utgå för annat än diskriminering.

Skolinspektionen ska få föra talan om diskrimineringsersättning

Om både DO och Skolinspektionen kommer hantera individanmälningar gällande diskriminering i skollagsreglerad verksamhet finns en risk att myndigheterna utvecklar olika rättspraxis. Framförallt eftersom de har olika uppdrag och Skolinspektionen utreder en större andel av de ärenden som inkommer. Detta kan innebära att DO och Skolinspektionen kommer göra olika bedömningar vid likadana ärenden samt att diskriminering kommer att bedömas och hanteras olika beroende av var i samhället den sker.

Tillsynen över arbetet med aktiva åtgärder flyttas till Skolinspektionen

Då det är angeläget att utbildningsanordnare arbetar förebyggande för att motverka diskriminering och kränkande behandling kan det vara till fördel att tillsynen över arbetet med aktiva åtgärder flyttas från DO till Skolinspektionen som har en tydligare koppling till och närvaro i skolan. I betänkandet framhålls det att DO även fortsättningsvis ska ha en övergripande roll inom diskriminering. Den rollen kan försvåras om DO inte har tillsynsansvaret inom skolans område och Skolinspektionen får större möjlighet att utreda anmälningar om diskriminering.

Konsekvenser

Intentionen att underlätta för utbildningssamordnaren om det finns en istället för två myndigheter att vända sig till i frågor som rör skolverksamhet är god, men är inte möjlig att uppfylla eftersom skolan trots, de i betänkandet framförda förslagen, även fortsättningsvis kommer ha flera olika tillsynsmyndigheter utifrån ansvar för bland annat arbetsmiljölagen, hälso- och sjukvårdslagstiftningen och dataskyddsförordningen.

Att det skulle innebära en mindre administrativ börda för huvudmannen att bara behöva vända sig till Skolinspektionen gällande frågor som rör handlingar som kränker en elevs värdighet oavsett om de har någon koppling till någon diskrimineringsgrund eller ej ställer sig Malmö stad tveksam till. Troligtvis kommer kostnaden för huvudmannen och enskilda skolor att öka på grund av den ökade andelen ärenden som kan förväntas när Skolinspektionen kan utreda anmälningar om diskriminering. Detta ökade antal ärenden tas i beaktande vid beräkning av förändrade kostnader för Skolinspektionen och domstolarna. Någon beräkning på skolhuvudmännens kostnader för att hantera ett ökat antal tillsynsärenden finns dock inte med i lagrådsremissen.

Ordförande

.....
Katrin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....